EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2022/1810

av den 4 maj 2022

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten Europeiska byrån för GNSS (numera Europeiska unionens rymdprogrambyrå – EUSPA) för budgetåret 2020

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska byrån för GNSS för budgetåret 2020,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0117/2022), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska byrån för GNSS (*byrån*) uppgick byråns slutliga budget för budgetåret 2020 till 35 449 479,85 EUR, vilket innebär en ökning med 5,54 % jämfört med 2019. Byråns budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten. Inflationstakten i EU var 0,7 % under 2020.

B. Revisionsrätten har i sin rapport om byråns årsredovisning för budgetåret 2020 förklarat att man har uppnått rimlig säkerhet om att byråns räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med uppskattning att insatserna för att följa upp budgeten under budgetåret 2020 resulterade i ett budgetgenomförande på 100,00 %, vilket är oförändrat jämfört med 2019. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 83,38 %, vilket är en minskning med 2,57 % jämfört med 2019.

2. Europaparlamentet noterar att byrån, utöver sin huvudbudget, fortsatte att förvalta en stor delegerad budget, i synnerhet inom ramen för delegeringsavtalen för driften av Egnos (det europeiska systemet för navigering genom geostationär överlappning), Galileo och Horisont 2020. Parlamentet konstaterar också att byrån under 2020 inledde förvaltningen av bidragsavtalet om Govsatcoms förberedande åtgärder. Parlamentet noterar vidare att åtaganden för totalt 402 000 000 EUR och betalningar för ett belopp motsvarande 753 000 000 EUR gjordes under 2020 inom ramen för en delegerad budget.

Verksamhetsresultat

3. Europaparlamentet noterar, när det gäller de uppföljande iakttagelserna av driftavbrottet i Galileos tjänster under 2019, att byrån genomförde alla rekommendationer på kort och medellång sikt som utfärdats av dess säkerhetsackrediteringsnämnd. Parlamentet noterar vidare att byrån har genomfört de flesta av de långsiktiga rekommendationerna, men att den förväntas tillämpa de återstående iakttagelserna i slutet av 2021, särskilt de som gäller genomförandet av den tredje synkroniseringsfaciliteten (3rd Orbital Synchronisation Processing Facility) och underhållet av valideringen och överlämnandet av den operativa kedjan. Byrån uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om hur arbetet på detta område fortskrider.

4. Europaparlamentet noterar att byrån, trots utmaningarna till följd av covid-19-pandemin, har förklarat att Galileos returlänk är i drift. Parlamentet noterar att byrån framgångsrikt införde Egnos GEO-3-nyttolastmekanismen 2020.

([1]) EUT C 114, 31.3.2021, s. 107.

5. Europaparlamentet påminner om att enligt revisionsrättens särskilda rapport 22/2020 om EU-byråernas framtid (*revisionsrättens särskilda rapport*) har byrån i praktiken mycket begränsat oberoende eftersom dess huvuduppgift är att utnyttja Galileos globala system för satellitnavigering genom ett delegeringsavtal med kommissionen. Parlamentet uppmanar kommissionen att se över byråns oberoende, särskilt när det gäller dess befogenheter att genomföra delegeringsavtalet genom ett antal komplexa kontrakt med industripartner och enheter inom den offentliga sektorn. Parlamentet uppmanar byrån att återrapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om utvecklingen i detta avseende.

6. Europaparlamentet noterar att byrån, när det gäller de uppföljande iakttagelserna från tidigare år, antog en ny strategi för informations- och kommunikationsteknik (IKT) och en IKT-säkerhetsstrategi samt en IKT-säkerhetspolicy och genomförandebestämmelser till denna under andra kvartalet 2020. Parlamentet konstaterar dessutom att byrån i augusti 2020 godkände ett program för digital omställning, även i samband med omvandlingen från Europeiska byrån för GNSS till Europeiska unionens rymdprogrambyrå (Euspa), i syfte att modernisera byråns arbetsmiljö, utöka möjligheterna till distansarbete med säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och utveckla moderna tillämpningar till stöd för kärnverksamheten, i kombination med en höjning av säkerhetsnivån i strävan att upprätta cyberförsvarskapacitet 24/7 tillsammans med de nya moderniserade systemen.

7. Europaparlamentet noterar att enligt revisionsrättens särskilda rapport måste byrån avsevärt förbättra sitt samarbete med medlemsstaterna, övriga byråer och internationellt. Parlamentet uppmanar byrån att verka för ett bättre samarbete och kunskapsutbyte med alla medlemsstater. Parlamentet uppmanar byrån att återrapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om utvecklingen i detta avseende.

Personalpolitik

8. Europaparlamentet noterar att 100,00 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2020. Av de 150 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten (jämfört med 139 tillåtna tjänster 2019) hade 150 tillsatts. Parlamentet konstaterar dessutom att 65 kontraktsanställda och 7 utstationerade nationella experter arbetade för byrån 2020.

9. Europaparlamentet noterar med oro könsfördelningen inom byråns högsta ledning, där tre av tre chefer (100 %) är män, och i byråns styrelse, där 24 av 28 ledamöter (85,7 %) är män. Parlamentet noterar vidare med oro den sneda könsfördelningen bland byråns totala personal, där 135 av 202 anställda (66,8 %) är män. Parlamentet uppskattar byråns insatser för en jämnare könsfördelning genom att antalet kvinnor som innehar högre chefstjänster ökat från 7 % år 2017 till 33 % år 2020. Parlamentet upprepar sin uppmaning till byrån att så snart som möjligt vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en jämnare könsfördelning inom sin högsta ledning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till byråns styrelse. Parlamentet påminner byrån om att färdigheter, kunskap och erfarenhet är viktigt vid urvalet av kandidater, liksom den geografiska balansen och könsfördelningen bland personalen.

10. Europaparlamentet beklagar med hänsyn till uppföljningen av iakttagelserna från ansvarsfrihetsförvarandet 2019 den ihållande geografiska obalansen i sammansättningen av byråns personal, särskilt när det gäller chefer på mellannivå och högre nivå. Parlamentet uppmanar byrån att få till stånd en korrekt representation av medborgare från alla medlemsstater, i enlighet med vad som anges i artikel 27 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen i Europeiska unionen, samtidigt som man respekterar kandidaternas kompetens och meriter.

11. Europaparlamentet är bekymrat över att byrån har svårt att rekrytera personal med nödvändig teknisk expertis, och att byrån för att kompensera för bristen på tjänster eller nationella experter allt oftare lägger ut kärnuppgifter till privata uppdragstagare, som den sedan kan bli beroende av. Parlamentet uppmanar kommissionen att noggrant undersöka situationen och förse myndigheten med de medel som krävs för att rekrytera den personal som behövs. Parlamentet uppmanar kommissionen att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten i denna fråga.

12. Europaparlamentet är bekymrat över att byråns styrelse är så stor, vilket försvårar beslutsfattandet och genererar betydande administrativa kostnader.

13. Europaparlamentet beklagar att alla styrelseledamöters meritförteckningar fortfarande inte har offentliggjorts på byråns webbplats. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits i detta avseende.

14. Europaparlamentet noterar att byrån, efter förhandlingarna 2020 som ledde till antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 ([2]), omvandlades till Euspa i maj 2021 med en ökad uppsättning centrala och delegerade uppgifter och en ny finansieringsöversikt för rättsakt för Euspa. Parlamentet konstaterar att denna omvandling inbegriper en omplacering av 251 tillfälligt anställda och 34 kontraktsanställda senast 2023. Parlamentet inser att ändringarna skulle kunna försvåra beslutsfattandet och generera betydande administrativa kostnader. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om riskerna för byråns verksamhet och de riskreducerande åtgärder som byrån vidtagit.

15. Europaparlamentet välkomnar de personalpolitiska insatser som gjorts för att främja distansarbete och ett hälsosamt liv, och uppmuntrar fortsättningsvis byrån att sträva efter att utveckla en långsiktig ram för personalpolitiken som hanterar balansen mellan arbete och privatliv, livslång vägledning och karriärutveckling, jämn könsfördelning, distansarbete, geografisk balans samt rekrytering och integrering av personer med funktionsnedsättning.

Upphandling

16. Europaparlamentet noterar att byrån förvaltade totalt fem upphandlingsförfaranden mellan 2017 och 2020, däribland projekten Dispatch och Prisma. Parlamentet välkomnar att 100 % av byråns planerade kontrakt löpte och att detta skedde i enlighet med tidsramarna under 2020.

17. Europaparlamentet konstaterar, när det gäller uppföljningen av revisionsrättens föregående års iakttagelser, att byrån har vidtagit åtgärder för att införa moduler för e-upphandling och e-inlämning som upphandlingsverktyg i förvaltningen av sin verksamhet, med särskild hänvisning till administrativ upphandling som kan genomföras genom öppna anbudsförfaranden. Parlamentet konstaterar att byrån har tillhandahållit särskild utbildning och att de tillhörande administrativa rutinerna har genomförts. Parlamentet uppmanar myndigheten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits i detta syfte.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

18. Europaparlamentet noterar byråns befintliga åtgärder och fortsatta insatser för att säkerställa transparens samt förebygga och hantera intressekonflikter. Parlamentet konstaterar att byrån hade ett visselblåsarfall under 2020 som omfattade upprepade liknande rapporter om missförhållanden till flera intressenter. Parlamentet noterar att fallet ledde till utredningar där påståenden om missförhållanden befanns vara ogrundade.

Internkontroll

19. Europaparlamentet konstaterar utifrån uppföljningen och revisionsrättens rapport att det finns en risk för att byråns betalningar till Europeiska rymdorganisationen (ESA) i samband med genomförandet av programmen Egnos och Galileo beräknats utifrån felaktiga kostnader eftersom det saknas en övergripande strategi för förhands- och efterhandskontroll. Parlamentet noterar utifrån byråns svar om förhandskontroller att byrån har försett revisionsrätten med en uppdaterad metod för kostnadsrapportering och även visat att den använder ESA:s MAC-certifikat (milestone achievement certificates) som intyg för de kostnader för vilka ersättning begärts från ESA. Parlamentet noterar utifrån byråns svar att när det gäller strategin för efterhandskontroll granskade byrån och kommissionens generaldirektorat för försvarsindustri och rymdfrågor ESA:s verksamhet under 2020. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera resultaten av denna revision och att i en framtida efterhandsstrategi införliva de lärdomar som dragits.

20. Europaparlamentet välkomnar byråns genomförande av sin ram för internkontroll och godkännandet av driftskontinuitetsplanen 2020, som har varit föremål för uppföljande undersökningar av revisionsrätten sedan 2015.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 av den 28 april 2021 om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013 och (EU) nr 377/2014 och beslut nr 541/2014/EU (EUT L 170, 12.5.2021, s. 69).

21. Europaparlamentet noterar att kommissionens tjänst för internrevision (IAS) i november 2019 lämnade en revisionsrapport om driften av Egnos med fem viktiga rekommendationer och en fråga som bör behandlas. Parlamentet noterar utifrån byråns svar att rekommendationerna ännu inte har granskats av IAS. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som gjorts i detta avseende.

22. När det gäller byråns åtgärder för att följa upp den ansvarsfrihetsbeviljande myndighetens beviljande av ansvarsfrihet för 2019 noterar Europaparlamentet att internrevisionsfunktionen gjorde en granskning av kapacitetsuppbyggnaden för byråns personal 2019. Även om rapporten inte blev klar 2019 var tanken att den skulle innehålla en mycket viktig rekommendation och fyra viktiga rekommendationer. Parlamentet uppmanar byrån att rapportera till den ansvarsbeviljande myndigheten om hur genomförandet av dessa rekommendationer fortskrider.

Åtgärder med anledning av covid-19 och driftskontinuitet

23. Europaparlamentet konstaterar att byråns externa evenemang flyttade online, vilket hade som följd att de fysiska begränsningar som covid-19-pandemin medförde samtidigt blev en möjlighet att nå nya användargrupper och agera globalt, såsom var fallet för användarsamrådsplattformen och den årliga europeiska rymdveckan, som lockade över 3 000 deltagare från över 100 länder.

Övriga kommentarer

24. Europaparlamentet påminner om vikten av att öka digitaliseringen av byrån när det gäller intern drift och förvaltning men också för att påskynda digitaliseringen av förfarandena. Parlamentet betonar att byrån måste fortsätta att vara proaktiv i detta avseende för att till varje pris undvika en digital klyfta mellan byråerna.

25. Europaparlamentet noterar utifrån byråns svar på byråns ansvarsfrihetsbetänkande för 2019 att byrån under 2020 genomförde en rad åtgärder för att öka cybersäkerheten, bland annat genomförandet av Splunk Enterprise Security-programmet, antagandet av en IKT-säkerhetsstrategi och genomförandet av förvaltningen av mobila enheter, som bygger på Microsoft Intune.

26. Europaparlamentet noterar utifrån byråns svar på parlamentets standardfrågeformulär att byrån håller på att vidta ett antal åtgärder för att säkerställa en hållbar och miljövänlig arbetsplats, såsom deltagande i avtals- och samordningsramen för miljölednings- och miljörevisionsordningen, genomförande av återvinningsmetoder och införande av särskilda miljörelaterade bestämmelser i alla nya kontrakt.

27. Europaparlamentet ser att byrån söker nya lokaler för sitt huvudkontor i Prag. Parlamentet noterar att byråns anläggningar i Frankrike och Spanien håller på att byggas och renoveras. Parlamentet noterar att byrån rapporterar att den följer de nationella miljöstandarderna och de senaste metoderna för dessa renoverings- och byggprojekt.

28. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 4 maj 2022 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2022)0196.